

Levélintervjú

Balassi Bálint Könyvtár, Salgótarján

Hogyan zajlik a gyűjtemények, szolgáltatások népszerűsítése?

A Balassi Bálint Könyvtár gyűjteményeinek és szolgáltatásainak népszerűsítése több csatornán zajlik. A közösségi médiában – elsősorban Facebookon és Instagramon – rendszeresen megosztják az aktuális információkat, könyvajánlókat, kvízeket, játékokat, fotókat, valamint a különböző csoportok számára készült tartalmakat. A könyvtár honlapján tematikus ajánlók, virtuális kiállítások, adatbázisok és a *Könyvjelező* című könyvajánló rovat kapnak helyet, továbbá havonta új szépirodalmi és mesekönyv-ajánló videó is megjelenik. A könyvtár új részlegeiről, szolgáltatásairól és közösségi tereiről szintén készülnek videók. Az épület különböző pontjain – vitrinekben, kiemelt polcokon – aktuális kiállítások és ajánlók láthatók, infografikák mutatják be például a legnépszerűbb műveket. A személyes népszerűsítés kitelepüléseken (gyermeknap, majális, Ünnepi Könyvhét) és csoportok fogadásakor történik, ahol a könyvtárosok szóban mutatják be a gyűjteményeket. Nagyobb programok és új szolgáltatások kapcsán a helyi televízióban is megjelennek interjúk, nyilatkozatok.

Hogyan zajlik a rendezvények népszerűsítése?

A rendezvények népszerűsítése minden esetben meghívó vagy plakát készítésével indul. A nyomtatott anyagokat az intézmény több pontján helyezik ki, a munkatársak szóban is ajánlják a programokat. A digitális meghívókat e-mailben küldik ki a vendégeknek, protokollpartnereknek és a sajtónak. A könyvtár honlapján általában egy héttel a rendezvény előtt jelenik meg a hír, nagyobb események esetén banner formájában is. Ezzel egy időben a Facebook- és Instagram-oldalon is közzéteszik a bejegyzést, szükség esetén storyban is megjelenítik, időzítve egészen a rendezvény napjáig. A program előtt 1–2 nappal újra megosztják a bejegyzést, a gyermekkönyvtári eseményeket pedig a Mikkamakka Gyermekkönyvtár csoportban is publikálják. A munkatársak és vezetők saját kapcsolati hálójukban is terjesztik a meghívót. A könyvtár programjai rendszeresen szerepelnek Salgótarján havi műsorfüzetében, nyomtatott és elektronikus formában egyaránt.

Miképpen történik a könyvtári látogatók bevonása?

A könyvtár kiemelt figyelmet fordít a látogatók bevonására. A felolvasóestek, a Világjáró Klub vagy az amatőr művészek számára biztosított kiállítási lehetőségek mind olyan alkalmak, ahol az érdeklődők aktív szerepet vállalhatnak. A könyvtár több csatornán gyűjti a véleményeket: ötlet- és panaszládán, személyes beszélgetéseken, kérdőíves felméréseken és vendégkönyvön keresztül. Az állományalakításba is bevonják az olvasókat, akik dokumentumokat ajánlhatnak beszerzésre. A diákok számára közösségi szolgálati lehetőséget

biztosítanak, amely során jó kapcsolat alakul ki a fiatalokkal; emellett diákmunka programban is részt vehetnek.

Milyen szolgáltatások segítik az olvasói és milyen tevékenységek ösztönzik a közösségi tér funkciót?

Az olvasói tér funkcióját számos szolgáltatás támogatja: a kölcsönzés különböző dokumentumtípusokra, a könyvtárközi kölcsönzés és ODR, az előjegyzés, a házikölcsönzés, a helyben használat, a katalógusok és adatbázisok elérése, a folyóiratolvasás, az információnyújtás, a közhasznú információk közvetítése, a számítógép-használat, a csoportok fogadása, a helyismereti információszolgáltatás, a reprográfia, a nyelvi és zenei dokumentumok elérése, a romológiai gyűjtemény, a NAVA-pont, a könyvtári órák, a használóképzés, a digitalizálás, a Digitális Könyvtár gyűjteménye, valamint az elektronikus szolgáltatások (online beiratkozás, hosszabbítás, előjegyzés). A könyvtár e-Card alkalmazást, e-könyv és adatbázis hozzáférést, a Salgótarjáni Értéktár adatbázisát, Gondosóra Pontot, 3D nyomtatót és könyvautomatát is működtet.

A közösségi tér funkcióját olyan tevékenységek erősítik, mint a családi napok, szünidei programok, társasjátékozás, kézműves foglalkozások, civil szervezetek befogadása, különféle rendezvények, felolvasó délutánok, a R. Várkonyi Ágnes Galéria programjai, a PontNekedPont közösségi tér, kiállításmegnyitók és a Netrevalók foglalkozások. A könyvtár állandó kiscsoportos foglalkozásokat is szervez: Círóka baba-mama interaktív foglalkozás, Senior Örömtánc, jóga, sakk klub, Xbox klub, Ügyes kezek klubja, Világjáró Klub. Az egyéni tanulást és játékot a Mikkamakka Gyermekkönyvtár babasarka és meseszobája, a tanulópadok és az olvasóterem biztosítják. A kényelmet változatos ülőhelyek, megfelelő világítás és hőmérséklet, tájékoztató táblák, stabil wifi, kávéautomata, pelenkázó és vászontáska-kölcsönzés szolgálja.

Miből áll a fiókkönyvtári hálózat együttműködését segítő köznapi gyakorlat?

A fiókkönyvtári hálózat működését a mindennapi gyakorlat is támogatja. A könyvtár négy fiókkönyvtárat működtet Salgótarján peremkerületeiben: Rónafalun, Salgóbányán, Somoskőn és Zagyvarónán. A fiókkönyvtárak heti 1–2 alkalommal tartanak nyitva, 2 vagy 4 órában. Mindegyikük más intézménnyel közös épületben működik. A Rónafalui könyvtár jelenleg szünetel, de hamarosan újraindul. A fiókkönyvtárakban 500–1000 darabos helyben lévő állomány található, amelyet negyedévente vagy igény szerint frissítenek. A könyvtárosok helyi lakosok, megbízási díjasként látják el feladatukat, így a közösség bizalommal fordul hozzájuk. A településrészek eltérő demográfiai összetételűek: Salgóbánya és Rónafalu előregedő területek, Somoskő és Zagyvaróna forgalmasabb, utóbbi a művelődési ház épületében működik, ahol gyakoriak a közösségi rendezvények. A fiókkönyvtárosokat szakmai napokra és rendezvényekre is meghívják.

II. RÁKÓCZI FERENC KÖNYVTÁR

3530 Miskolc, Görgey Artúr u. 11.

46/503-120 • rakoczi@rfmilib.hu • www.rfmilib.hu

Van-e követendő példa a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretein belül a szolgáltatások helyi igényekhez való igazítására?

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében a Balassi Bálint Könyvtár Nógrád vármegye 123 települését látja el, két község kivételével mindenhol a KSZR biztosítja a könyvtári szolgáltatásokat. A települések mérete rendkívül változatos, 40 főtől 2800 lakosig terjed. Minden község egyedi értékekkel, hagyományokkal és igényekkel rendelkezik, ezért a könyvtár igyekszik a helyi viszonyokhoz igazítani a szolgáltatásokat. A szolgáltató helyek alapterülete, működési feltételei, nyitvatartása és a könyvtáros személye is eltérő, de cél mindenhol a lehető legjobb ellátás biztosítása.

Év elején átfogó kérdőíves felmérést végeznek, amelyben feltérképezik az adottságokat, a szolgáltatási feltételeket, a felújítási terveket, az igényelt szolgáltatási elemeket, eszközöket, dokumentumokat és képzési igényeket. Az így nyert adatok a KSZR beszámoló és a szolgáltatás tervezésének alapját képezik. A fejlesztésekről folyamatos egyeztetés zajlik a könyvtárosokkal és a fenntartókkal. A tartós letéti állomány dokumentumait a települések egyedileg választhatják ki meghatározott keretösszegben, a folyóirat-rendelésnél is adott keret áll rendelkezésre. A cseréletéti csomagokat igények szerint állítják össze, akár konkrét címek, témakörök vagy katalógusból válogatott listák alapján; személyes válogatásra is van lehetőség. A cseréletéti kéréseket figyelembe veszik az állomány gyarapításánál. A rendezvénykínálat sokszínű, a települések meghatározott szempontok alapján választhatnak programokat, az időpontokat is igyekeznek összehangolni. Az eszközbeszerzéseknél az év eleji felmérés eredményeit használják fel, és olyan fejlesztéseket valósítanak meg, amelyek támogatják a KönyvtárMozi, a diavetítés, a papírszínház és a kreatív foglalkozások működését. Évente elégedettségi mérést végeznek, átfogó felmérés pedig ötévente készül. A szakmai napokon és a Kreatív Könyvtáros Műhely alkalmain a kollégák megoszthatják helyi jó gyakorlataikat, a *KönyvtárKép* című kiadvány pedig szintén teret ad a tapasztalatoknak és ötleteknek.